Digitized by Google

HOMILIA

Sanctiſſimi Domini Noſtri

PII

DIVINA PROVIDENTIA

PAPÆ VI.

HABITA IN BASILICA VATICANA

Dominica XVI. poſt Pentec.
Die 24. Septembr. 1775.

IN CONSECRATIONE

REV.[MI] P. D. CAROLI BELLISOMI

Archiepiſcopi Tyanenſis, & Nuncii Apoſtolici ad Tractum Rheni.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

ROMÆ, MDCCLXXV.

Ex Typographia Rev. Cameræ Apoſtolicæ.

Digitized by Google

Digitized by Google

ATernus DEUS PATER, Dives in omnes, qui invocant illum, fecit tecum, Venerabilis Frater, ſecundum miſericordiam ſuam, ſuſcitans Te, ut ſederes cum Principibus Populi ſui; UNIGENITUS FILIUS, Chriſtus Jeſus Redemptor noſter ea, qua Apoſtolos, dilectionis ſignificatione per miniſterium noſtrum vocavit Te tamquam Aaron, ut Pontifex fieres; SANCTUS SPIRITUS per impoſitionem manuum noſtrarum in Te mirabili quodam modo deſcendens, atque in Te manens, poſuit Te Epiſcopum regere Eccleſiam Dei; TOTA denique TRINITAS, Deus unus, ſignum Conſecrationis Epiſcopalis tanta amoris dignatione in Te eſt operata, ut gratiſſimo Animi tui ſenſu exultans in voce jubilationis cum Propheta clamare omnino debeas: *Non fecit taliter omni*

Digitized by Google

Nationi. Vide, Venerabilis Frater, quanta in hoc uno ſint beneficia, quamque magnificaverit Deus tecum facere hac ſacra die inaugurationis tuæ. Nos etiam Dei æmulatione ſingularis erga Fraternitatem Tuam Paternæ Noſtræ Caritatis teſtimonium exhibere non dubitavimus, qui Tibi manus noſtras imponere, *ac Pontificii Sacramentum, effuſo Benedictionis unguento*, impertire per Nos ipſi voluimus. Te decoravimus Titulo Archiepiſcopalis Eccleſiæ Tyanenſis, quæ, quamvis ſub Turcarum jugo miſerrime lugeat, illuſtris eſt tamen, & in Eccleſiaſticis monumentis apprime commendata. Nam & Epiſcoporum, qui illam adminiſtrarunt, ſanctimonia floruit; *Theodori* vero potiſſimum, quem *omnibus Virtutum numeris abſolutum* nominat S. Gregorius Nazianzenus, *(a)* cum quo illi erat frequens & amoris plenum Litterarum commercium; & ſplendidiſſimis ornata eſt plurimorum Martyrum triumphis, *Oreſtis* præcipue, fervente Diocletiani perſecutione. Memorabilis etiam eſt ob Catholicam in ea Metropoli celebratam Synodum, cujus Patres, primæ hujus & Apoſtolicæ Sedis auctoritatem venerati, *Euſtathium* Sebaſtenſi ſuæ Cathedræ promptiſſime reſtituerunt. Denique flagrantiſſimo Fidei ardore, priſcis illis temporibus incenſa Urbs, & Ec-

(a) Epiſt. 83.

& Eccleſia Tyanenſis, meruit præ omnibus *Chriſtopolis* appellari. *(a)*

Ad hujus igitur Eccleſiæ Archiepiſcopalem Dignitatem Tu noſtra voluntate provectus es, ut ante oculos poſita Prædeceſſorum Tuorum tam egregia Exempla, tamquam propria ad virtutem incitamenta habeas, quibus, aſſiduis veluti ſtimulis, impulſus in latiſsimo illo, in quod Nos Te inducimus, laudis ſpatio ita excurras, eas animi vires expromas, ut etſi ab illa Eccleſia remotus, in Te tamen, tuiſque actionibus vetera illius merita hoc tempore cum ejuſdem Nomine renovata eſſe videamus. Legatione pro Chriſto fungi debes; ac *B. Petri Apoſtoli Sedis, quæ Epiſcopis omnibus Sacerdotalis Mater eſt Dignitatis*, Fidem, Auctoritatemque ad Tractum Rheni Nuncius Noſter cuſtodire, atque tueri. Hinc profecto intelligis, quanta excellere Te oporteat tum morum Sanctitate, & gravitate, tum prudentia, atque Doctrina; & quanta ſit Noſtra de tua Virtute expectatio; cui videlicet in præcipuam ſollicitudinis Noſtræ partem vocato ſummæ Noſtræ Poteſtatis munus non exiguum concredere non veremur, atque Apoſtolicæ hujus Sedis Dignitatem ſuſtinendi officium tam libenter committimus.

 Nam

(a) Baron. in Martyr. ad 9. Novemb. Terzi Syr. Sac. lib.1. Cap.68. Labbè Concil. Tom.II. ad an.365. Le Quien. Orient. Chriſt. Tom.I., & in Notit. veter. Græca apud eumdem.

Digitized by Google

Nam ſi unumquemque Epiſcopum oportet eſſe irreprehenſibilem, atque in Lege Domini doctiſſimum, ut potens ſit exhortari in Doctrina ſana, & eos, qui contradicunt, arguere; ſi tanta debet eſſe Converſatio, & eruditio Pontificis, ut veritatem mente concipiat, & eam toto habitu reſonet, & ornatu, ac quidquid agit, quidquid loquitur, doctrina ſit Populorum; tanto profecto excellentiore virtute, & doctrina ampliore ceteros debes ſuperare, quanto pluribus & Agnis & Ovibus præeſſe dignoſceris. Neque enim mitteris ad unam Civitatem, ad Populum unum, ſed ad multas Gentes, ad Epiſcopos multos, magnos Sacri Romani Imperii Principes & Electores, ad Abbates plurimos, quorum Dignitas, acceſſione etiam civilis Poteſtatis plerumque ornatior efficitur, nempe ut Noſtro, & Apoſtolicæ Sedis Nomine ex iiſdem, tamquam ex Vinea Domini electa, Apoſtolicis tuis laboribus exculta, atque irrigata ſudoribus, fructus percipias ad divinæ gloriæ incrementum uberrimos.

Originem hujuſce ad Tractum Rheni Legationis non poſſumus ſine acerbiſſimo Animi ſenſu mente repetere, quia repetenda ab iniquiſſimo Scelere Gebardi Truchſes Archiepiſcopi Colonienſis, quem ſacrilego connubio junctum

cum

cum Sanctimoniali Agnete Mansfeld, Gregorius XIII. Anteceſſor noſter Pontificio ſuo Decreto exauctoravit, diriſque devovit. Atque hæc cauſſa fuit, cur non, ut antea, Extraordinarius Nuncius, ſolum pro re nata, ac temporum neceſſitate ad eas Regiones legaretur, uti anno milleſimo quingenteſimo ſeptuageſimo nono contigit, cum ad pacem ineundam inter Belgas & Philippum II. Regem Hiſpaniarum miſſus eò fuit Jo: Baptiſta Caſtanea, qui poſtea ſub Urbani VII. Nomine, Summum geſſit Pontificatum; Sed ab eo tempore decerneretur, ut iis in Regionibus ordinarius Nuncius, conſtituto ſibi ibidem domicilio, reſideret, qui ſua præſentia aut mala præcaveret, aut certe, nulla interpoſita mora, repararet. Primus, qui hunc in modum ablegaretur, fuit Johannes Franciſcus Bonomo Epiſcopus Vercellenſis, qui etſi illuſtriorem tunc gereret Nunciaturam apud Cæſarem, attamen Religionis amore magis incenſus, quam honoris claritate commotus, iſtam alacriter ſuſcepit, quæ etiam hodie latiſſimis protenditur finibus, licet non mediocriter ſit imminuta ob aliam poſtmodum a Clemente VIII. inſtitutam Nunciaturam in Ditionibus Belgii, quæ nec re, nec nomine prius a Tibi demandata dividebatur. Etenim Archiepiſcopatus Colonienſis per ſe ſatis amplus ac plures Suffra-

ga-

Digitized by Google

ganeos continens Epiſcopos, quos inter magnopere eminet cum utriuſque gladii poteſtate Epiſcopus & Princeps Leodienſis, minima eſt ejuſdem Legationis pars; cum in eadem alii plures ampliſſimi Epiſcopatus contineantur, inter quos præcipui ſunt Moguntinus, Trevirenſis, Spirenſis, Vormatienſis, Oſnabrugenſis, Paderbonenſis. Ipſe etiam Epiſcopatus Auguſtæ Vindelicorum, Urbis in tota Germania celeberrimæ, quamquam Viennenſi adſcribatur Legationi, attamen Tuam ſæpe requirit operam, vigilantiam verò ſemper expoſtulat. Quid commemorare opus eſt tot Monaſteria Virorum, ac Mulierum, quorum plura magnitudine, antiquitate, opulentia, numero in magna ſunt celebritate; nonnulla Civilis etiam Dominationis ſplendore excellunt? Nullus eſſet dicendi modus, ſi cetera omnia, magna ea quidem atque illuſtria, quæ Legationis Tuæ finibus comprehenſa ſunt, verbis nunc proſequeremur. Quamobrem illud conſidera, Venerabilis Frater, quam promptum ad labores, quam Zelo Eccleſiaſticæ Diſciplinæ incenſum hinc diſcedere Te oporteat, ut his quaſi armis inſtructus Apoſtolicæ Legationis onus ſancte, & ex omnium utilitate ſuſtineas, honorem vero egregie, & pro Dignitate tuearis.

Sed

Digitized by Google

Sed peculiari tua animadverſione ac ſedulitate digniſſimum arbitramur Archigymnaſium illud Colonienſe, quod quoniam ab Urbano VI. Prædeceſſore Noſtro eſt inſtitutum, ab hujus S. Sedis nutu auctoritateque pendet, atque adeo Apoſtolici Nuncii jurisdictioni immediate ſubjectum eſſe dignoſcitur. Dux igitur, ac Præfectus ſtudiorum illorum es futurus, quæ ſi bene, ſi ad Catholicæ Religionis normam directa fuerint, ſi cum ingeniorum moderatione rite ac diligenter exculta, præclare actum erit non cum illa ſolum Colonienſi Eccleſia, ſed & cum ceteris Legatione Tua comprehenſis, utpote quæ uti locis, ita moribus, ſtudiis, ac voluntatibus non admodum ſint disjunctæ: Sin minus, quid non formidandum eſſe proſpicimus, præſertim cum ea Loca Hæreticorum frequentia ſint refertiſſima? Atque equidem ex perverſa ſtudiorum ratione non poſſumus non vehementer dolere ortam in illis Regionibus eam Librorum Copiam, quibus nonnulli, qui tamen videntur Catholico Nomine gloriari, ac inſuper etiam Eccleſiaſtica Dignitate fulgere, univerſam Eccleſiæ Hierarchiam ſubvertere, atque in hanc Sanctam Sedem, in qua *B. Petri Apoſtoli vivit poteſtas & excellit Auctoritas*, Armis omnibus converſis, profligatos dudum errores ſubdolis artibus inſtaurare conati ſunt.

Ho-

Digitized by Google

Homines nimirum immoderati, atque arrogantis ingenii, & continua novitatum prurigine incitati, ac ventoſa Sapientia Carnis inflati, ea ſcripſerunt, docuerunt, & evulgarunt, quæ plurimorum manibus avide teruntur, & maximo cum pacis, unitatis, & Diſciplinæ Eccleſiaſticæ detrimento fere omnium linguis audaciſſime prædicantur. Quod ſi tantam perniciem merito lugemus in Provinciis a Germania disjunctis, quantam timemus factam eſſe ſtragem ipſis in locis, in quibus ea nata contagio eſt, adolevit, vires ſumpſit, ac retuſa Theologorum ſcriptis, ſuperbum iterum, tertiò, ac ſæpius extulit Caput, interire parata in Auctoribus, non reſipiſcere, ut ſemper vivat in Alumnis.

Quæ omnia cum ea, qua par eſt, attentione expendimus, quemadmodum muneris, quod Tibi commendamus, gravitatem oſtendunt, & difficultatem; ſic multam, quam in Te uno, tuaque Virtute repoſitam habemus fiduciam, ſatis demonſtrant. *Sollicite igitur cura* (ſuaviſſima Pauli verba tecum uſurpamus) *Sollicite cura Te ipſum probabilem exhibere Deo Operarium, inconfuſibilem, recte tractantem Verbum veritatis* (a). Hoc primum ſit, atque præcipuum; Deinde *magis operando, quam loquendo proficies, quia major eſt Splendor Operis,* quam

(a) II. ad Timoth. II. 15.

Digitized by Google

quam ſermonis. (*a*) *Argue*, *obſecra*, *increpa*, ſemper tamen *in omni patientia, & doctrina*, (*b*) ut in omni tua actione illa ſupereminεat Caritas, *quæ diviſa jungit*, & *conjuncta cuſtodit*, *humilia ſine timore ſubrigit*, *erecta ſine dejectione ſubmittit*. (*c*) *Ab infantia Sacras Litteras noſti*, *quæ Te poſſunt inſtruere ad ſalutem per Fidem*, *quæ eſt in Chriſto Jeſu*. (*d*) Hiſce ergo utere tamquam quotidiano Cibo; *eſt enim utilis omnis Scriptura divinitus inſpirata ad docendum*, *ad arguendum*, *ad corripiendum*, *ad erudiendum in juſtitia*, *ut perfectus ſit Homo Dei*, *ad omne opus bonum inſtructus*. (*e*) Numquam quæras, quod utile Tibi eſt, *ſed quod multis*, *ut ſalvi fiant*; (*f*) tum ne *vituperetur Miniſterium Noſtrum*, (*g*) tum ut fidelis inveniaris diſpenſator Myſteriorum Dei. *Os Noſtrum patet ad Te*, Venerabilis Frater; (*h*) *Cor noſtrum dilatatum eſt*; nec finis eſſet dicendi, quando non eſt finis amandi.

At quoniam vel ipſi multiplices Sacri Ritus, quos in hac tua Conſecratione hactenus adhibuimus, anguſtos Nobis faciunt dicendi terminos, illud, Venerabilis Frater, mente repoſitum habeto: Nobis id animo firmiſſime eſſe conſtitutum, ut ſint Nobis Adminiſtri, & Coopera.

(a) II. ad Timoth. IV. 2.
(b) S. Bruno Aſten. in Matth. num. 12.
(c) II. ad Timoth. III. 15.
(d) S. Greg. M. Epiſt. 47: lib. 2.
(e) I. ad Corinth. X. 33.
(f) ibid. III. 16.17.
(g) II. ad Corinth. VI. 3.
(h) ibid. VI. 11.

Digitized by Google

peratores in ſollicitudine Eccleſiarum, quales voluit S. Bernardus Pontificis Coadjutores eſſe debere: *Qui* nempe *ſint in judicio recti*, *in conſilio providi*, *in jubendo diſcreti*, *in diſponendo induſtrii*, *in agendo ſtrenui*, *in loquendo modeſti*, *in adverſitate ſecuri*, *in proſperitate devoti*, *in zelo ſobrii*, *in miſericordia non remiſſi*, *in otio non otioſi*, *in hoſpitio non diſſoluti*, *in Convivio non effuſi* ... *ubique*, *& in omnibus circumſpecti* ... *Qui orandi ſtudium gerant*, *& uſum habeant*, *ac de omni re Orationi plus fidant*, *quam ſuæ induſtriæ vel labori* ... *Qui ad nos redeant fatigati quidem*, *ſed non ſuffarcinati*, *ſimul & gloriantes non quod curioſa*, *ſeu pretioſa quæque Terrarum attulerint*, *ſed quod reliquerint Pacem Regnis*, *Legem barbaris*, *Quietem Monaſteriis*, *Eccleſiis Ordinem*, *Clericis Diſciplinam*, *Deo Populum acceptabilem*. (*a*)

Hujuſmodi TE ESSE, Venerabilis Frater, non dubitamus; PERMANSURUM maxime confidimus; REVERSURUM autem ad Nos, ut meritorum laude onuſtum, ſic Deo gratiorem, & Hominibus, ut ſis gaudium, & Corona Noſtra ſemper in Domino Jeſu Chriſto. Amen.

(a) S. Bernardus de Conſid. lib. IV. Cap. 4.

Digitized by Google